

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වවාගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් බයෝටෙක්නොලොජි සමාගමේ (“සමාගම”) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙලකර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වවාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වවාගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වවාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීම ද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උපවගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

1.4 විගණන විෂයය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකසුම් බවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානායෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාත්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූව ද අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේ ද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු ය. කෙසේ වුව ද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන්වීමට හැකි ය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂයය පථය ද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම්කර තිබේ ද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතුකර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනයකර භාවිතාකර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 හි 09 වගන්තිය ප්‍රකාරව තොග පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන දෙකෙන් අඩු අගයයට මැනිය යුතු වුවත්, ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය ගණනය නොකර රු. 18,485,440 ක තොග, පිරිවැය අගය මත මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.</p>	<p>ආයතනයේ තොග පිරිවැය ගණනය සඳහා FIFO ක්‍රමය භාවිතා කරනු ලබන අතර ඒ අනුව නිවැරදිව අවසන් තොගය පිරිවැය මත ගණනය කර ශේෂ පත්‍රයේ දක්වා ඇත. ආදායම් ප්‍රකාශයේ තොග ගිණුම්ගත කිරීමේදී එම අගය වෙළඳපළ අගය සමඟ සසඳා ගිණුම්ගතකර ඇති අතර, 2023 වර්ෂයේ පැවති අධික මිල වෙනස් වීම හේතුවෙන් වෙළෙඳපොළ අගය ඉතා ඉහල මට්ටමක පවතින නිසා ආදායම් ප්‍රකාශයේ තොග අගය ලෙස පිරිවැය අගයම යොදා ගෙන ඇත.</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව තොග අගය කිරීම පිරිවැය හා ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන 2ම සලකා බලා අඩු අගයට සිදුකළ යුතු ය.</p>

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු විගණන නිරීක්ෂණය

	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ඉදිරි වර්ෂයේ මාස 03 ක් සඳහා කලින් ලැබූ බදු කුලී ආදායම රු. 614,078 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායමක් වශයෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.</p>	<p>එකඟ වෙමි.</p>	<p>ගිණුම් සකස් කිරීමේදී වර්ෂයට අදාළ ආදායම් පමණක් ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු ය.</p>

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම (රු)	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය මඟින් හඳුන්වා දෙන ලද රජය සතු ව්‍යවසායන් සඳහා වන මෙහෙයුම් අත්පොතේ 6.6 වගන්තිය</p>	<p>i. මුදල් වර්ෂය අවසන්වීමෙන් පසුව දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පතක් ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, ආයතනය විසින් වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පතක් මූල්‍ය</p>	<p>2023 අදාළ වාර්ෂික වාර්තාව සකස් වෙමින් පවතින අතර, 2021 හා 2022 වර්ෂවලට අදාළ වාර්ෂික වාර්තා මේ වන විටත් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය වෙත</p>	<p>චක්‍රලේඛ විධිවිධාන අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පතක් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින</p>

ප්‍රකාශන කට්ටලය සමඟ යොමුකර ඇත. අදාළ 150 ක් ඇතුළත ඉදිරිපත්කර නොතිබුණි. වාර්ෂික වාර්තා වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත පාර්ලිමේන්තුවේ

ii. ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 150 ක් ඇතුළත වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කළ යුතු වුවත්, 2021 හා 2022 වර්ෂවලට අදාළ වාර්ෂික වාර්තා විගණන දින දක්වා සභාගත කර නොතිබුණි. සභාගත කිරීම සිදු කරනුයේ අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණයෙන් පසුව ඔවුන් විසින් වන අතර, එම කටයුත්ත සිදු වෙමින් පවතී.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 196,064,834 ක උනන්දුවකින් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු. 144,338,431 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 51,726,403 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට රු.8,296,959ක පර්යේෂණ ආදායමක් හා රු.4,448,294ක රජයේ පුනරාවර්තන ප්‍රදානයක් ලැබී තිබියදී සෘජු පිරිවැය හා පරිපාලන වියදම් පිළිවෙලින් රු. 39,836,630 කින් හා රු. 29,338,376 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) හෝමාගම පිටිපන ආරාමවත්තෙහි අක්කර 13.2 ක භූමි භාගයක් ජෛව තාක්ෂණ නවෝත්පාදන උද්‍යානය පිහිටුවීම සඳහා විද්‍යා, තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශය යටතට පවරාදීම සඳහා රු. මිලියන 380 ක් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත 2018 වර්ෂයේදී ගෙවා තිබූ අතර, එම ඉඩමේ සංවර්ධන වියදම් වෙනුවෙන් රු.මිලියන 47 ක් වැය කර තිබුණි. උද්‍යානයේ මෙහෙයුම් කටයුතු 2020 වර්ෂයේදී ආරම්භ කළ යුතුව පැවතිය ද, විගණන දිනය වූ 2024 මැයි 31 වන විටත් එම අක්කර 13.2 ක භූමිය නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.</p>	<p>අසම්පූර්ණ ඔප්පු පැවරීම උද්‍යාන සංවර්ධනය සඳහා ගැටළුවක්ව පවතී. ආයතනය විසින් 2023 දක්වා ඉඩම් සංවර්ධනය, අත්පත් කර ගැනීම, ආරක්ෂාව සහ නඩත්තු කටයුතු සඳහා වියදම් දරා ඇති අතර, භූමියේ ආරක්ෂක විධික්‍රම ලෙස ආරක්ෂක සේවාවන් සම්බන්ධ කර ගැනීමට හා ජල සැපයුමක් ස්ථාපිත කිරීමට ප්‍රමුඛත්වයදී ඇත. ඉඩමේ ඔප්පු පැවරීම අවසන් කිරීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් උද්‍යාන කුලී ආයෝජකයින් සමඟ ගිවිසුම් අත්සන් කළ නොහැකි වේ. එසේම, අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් SLIBTEC උද්‍යාන සංවර්ධනය සඳහා ගෙවීමට තිබූ මුදල නැවත හරවා යැවීමත්, කැබිනට් අනුමැතිය ලැබී තිබියදී UDA මගින් මංතීරු 4 ක පාර වෙන්කර දීම පමා කිරීමත් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් නතරවීමට හේතු වී ඇත.</p>	<p>අදාළ සම්බන්ධිත ආයතන සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වා ගනිමින් උද්‍යානයේ ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා නීතිමය පසුබිම සකස්කර ගැනීම කෙරෙහි කඩිනම් අවධානය යොමු කළ යුතුය.</p>

- (ආ) 2022 වර්ෂයේදී මිලදී ගන්නා ලද පාරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය (පර්යේෂණ) අයිතම 14 කින් රු. 3,551,668 ක වටිනාකමින් යුතු ද්‍රව්‍ය 2023 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා පාවිච්චි නොකර උණු උපයෝජිතව පවතී. 2022 වර්ෂයේදී සැලසුම් කළ පර්යේෂණ සඳහා මෙම පරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිලදී ගෙන ඇති අතර, රසායනාගාර වල ඇතිවුණු තාක්ෂණික ගැටළුකාරී තත්වයන් නිසා මෙම ගැටලුව ඇතිවී තිබුණි. මෙම ද්‍රව්‍ය (RESEARCH CONSUMABLE) සඳහා විටින් විට රසායනාගාර තුළින් ලැබෙන ඉල්ලුම පරිදි නිකුත් කරනු ලැබේ. තවද මෙම බොහොමයක් පරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය කල්ඉකුත් වීමක් සිදු නොවන බැවින් ඉදිරියේදී භාවිතා කළ හැක. අනවශ්‍ය පරිදි තොග රැස් කිරීමෙන් වැලකිය යුතු වන අතර පර්යේෂණ සඳහා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට පෙර නිශ්චිතව අවශ්‍යතාවයන් හඳුනාගෙන මිලදී ගත යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ආයතනය විසින් 2021 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා කාලසීමාව තුළ සැලසුම්කළ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 29 ක් අතුරින් පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 03 ක් පමණක් කෙරීගෙන යන අතර, (Ongoing) ඉතිරි ව්‍යාපෘති 26 ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2023 වර්ෂයේ දී ආයතනය විසින් පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති මඟින් රු. මිලියන 8.2 ක මුදලක් ආදායම් වශයෙන් උපයාගෙන ඇත. පවතින ආර්ථික ගැටළු නිසා බොහෝ ව්‍යාපෘති ඉලක්කගත කර ඇත්තේ විදේශ ප්‍රදාන මඟින් සිදු කිරීමට වන අතර, රටේ පවතින ආර්ථික ගැටළු හේතුවෙන් 2023 වර්ෂයේ සැලසුම් කළ පරිදි ADB ප්‍රදාන වශයෙන් ලැබීමට නියමිතව පැවති පර්යේෂණ උපකරණ නිසි ආකාරයෙන් නොලැබීම අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ළඟාකර ගැනීමට නොහැකිවීමට බෙහෙවින් බලපා ඇත.	තාත්වික සැලසුම් සකස් කළ යුතු අතර වසරකට වැඩි කාලයක් ගතවන ව්‍යාපෘති ඇතුළත්කර උපායශීලී සැලැස්මක් (Strategic Plan) සැකසිය යුතුය. එය අවශ්‍ය අවස්ථාවල විධිමත් අනුමැතිය මත සංශෝධනය කර ඒ අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ආයතනය විසින් 2023 වර්ෂයේදී පර්යේෂණ හා සේවා සැපයීමේ කටයුතු වෙනුවෙන්. රු.මිලියන 117.5 වැයකර තිබුණ ද, ඒ තුළින් ආයතනය උපයාගෙන තිබුණේ රු. මිලියන 8.2 ක් පමණි. ඒ අනුව වැයකළ මුදලට සාපේක්ෂව උපයා ගැනීමට හැකිවී තිබුණේ සියයට 6.97 ක් පමණි.	2023 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 8.2 ක මුදලක් පර්යේෂණ සේවා මඟින් උපයාගෙන ඇති අතර, රසායනාගාරවල ඇතිවුණු තාක්ෂණික ගැටළුකාරී තත්වයන් නිසා එම රසායනාගාර තුළ අලුත් වැඩියාවන් සහ වෙනස් කිරීම් සිදු කිරීමට සිදුව ඇති බැවින්, සැලසුම් කළ පරිදි සේවා ආදායම් ඉහළ නංවා ගැනීමට නොහැකි විය. එබැවින් මෙම රසායනාගාර ගැටලුව ආයතනයේ සැලසුම් කළ කාර්යසාධන මට්ටම ළඟාකර ගැනීමට බෙහෙවින් බලපා ඇත.	ආයතනය විසින් වැය කළ මුදල්වලට සරිලන පරිදි උපරිම ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.17 වගන්තිය ප්‍රකාරව කොන්ත්‍රාත් මුදලින් සියයට 20 ක උපරිමයක් අත්තිකාරම් වශයෙන් ගෙවිය හැකිය. එසේ වුව ද, ආයතනය සඳහා කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීමේදී එම අත්තිකාරම් සීමාව ඉක්මවා රු. 4,761,878 ක් එනම් සියයට 30ක් පුද්ගලික සමාගමක් වෙත ගෙවා තිබුණි.	මෙම කාලයේදී රට තුළ පැවති ඉහළ උද්ධමනය හේතුවෙන් භාණ්ඩ මිල වැඩිවීම පදනම් කරගෙන සියයට 30 ක අත්තිකාරම් ගෙවා ඇත.	අත්තිකාරම් ගෙවීමේදී සැමවිටම වක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට අනුගතව කටයුතු කළ යුතුවේ.